🧠 Ovládni své studium s AI: Průvodce Google NotebookLM

Ahoj! Dnes si ukážeme, jak si ušetřit hodiny učení, vyhnout se stresu před písemkou a zefektivnit psaní seminárek. Představuji vám Google NotebookLM – vašeho nového osobního AI parťáka.

Na rozdíl od jiných AI si NotebookLM nevymýšlí. Pracuje **jen a pouze** s tím, co do něj nahrajete. Z vašich chaotických zápisků udělá přehledný tahák, vyzkouší vás před maturitou nebo z nich dokonce udělá podcast. Jdeme na to!

Cvičení 1: Maturita v kapse (Tvůj osobní AI lektor dějepisu)

Cíl: Naučíš se vytvořit nový zápisník, nahrát různé typy zdrojů (web a PDF), generovat testové otázky a ověřovat si fakta pomocí citací.

Vstupní materiály (Zdroje):

- **Tvůj cíl:** Příprava na otázku z dějepisu.
- **Zdroj 1 (Web):** Najdi si článek na české Wikipedii o První československé republice (zkopíruj si URL).
- **Zdroj 2 (Text/PDF):** Vytvoř si rychlý textový dokument se třemi větami o tom, co ti dělalo na dějepisu problém (např. "Furt se mi pletou politické strany za první republiky a nevím, kdo byl Kramář.").

Postup (Krok za krokem):

1. Otevři si NotebookLM a klikni na **New Notebook** (Nový zápisník).
2. Objeví se okno "Add sources" (Přidat zdroje). Vyber možnost **Website** a vlož odkaz na Wikipedii.
3. Hned poté klikni na plus vlevo nahoře a přidej i svůj textový dokument s poznámkou.
4. V dolní části obrazovky máš chatovací okno. NotebookLM teď "přečetl" oba zdroje.
5. Zkus mu položit dotaz a sleduj malá čísílka, která se objeví v odpovědi – to jsou prokliky přímo na místa ve zdroji, odkud AI čerpala!

Ukázkové prompty:

- 💬 *"Vypiš mi 5 absolutně nejdůležitějších událostí vzniku první republiky a napiš je jako stručné odrážky."*
- 💬 *"Z mých poznámek víš, že mám problém s politickými stranami. Vysvětli mi stranický systém první republiky úplně jednoduše, jako bys to vysvětloval kámošovi, a zaměř se na Kramáře."*
- 💬 *"Vytvoř mi z těchto materiálů cvičný test o 10 otázkách (možnosti A, B, C). Správné*

odpovědi mi ale napiš až úplně na konec, abych se mohl vyzkoušet."

Tip pro pokročilé 💡:

Nenech si ujít funkci **"Citations" (Citace)**. Kdykoliv ti NotebookLM něco napíše, klikni na číslo za větou. Okamžitě tě to hodí do původního textu z Wikipedie. Už žádné slepé důvěřování AI – tady si vše bleskově ověříš.

Cvičení 2: Konec zírání na prázdnou stránku (Kostra seminárky za 5 minut)

Cíl: Naučíš se syntetizovat (propojovat) informace z více zdrojů včetně YouTube videa a využívat funkci "Uložené poznámky" (Saved Notes) pro stavbu osnovy.

Vstupní materiály (Zdroje):

- **Tvůj cíl:** Píšeš seminárku do ZSV nebo Biologie na téma "Vliv spánku a mobilů na teenagery".
- **Zdroj 1 (YouTube):** Najdi na YouTube nějaké video (např. TED Talk) o vlivu modrého světla nebo spánkové deprivaci. Podmínkou je, aby mělo video titulky (NotebookLM čte text z titulků).
- **Zdroj 2 (Článek):** Najdi si jakýkoliv populárně-naučný článek o spánku teenagerů a ulož ho do PDF.

Postup (Krok za krokem):

1. Vytvoř si nový Notebook a pojmenuj ho "Seminárka - Spánek".
2. Přidej jako zdroj odkaz na YouTube video a nahraj i své PDF s článkem.
3. Využij chat k tomu, abys našel spojitosti mezi videem a článkem.
4. Jakmile ti AI vygeneruje dobrou odpověď (např. osnovu), všimni si ikonky **připínáčku (Pin)** u odpovědi. Klikni na ni. Tím se ti odpověď uloží jako poznámka do tvého virtuálního sešitu.

Ukázkové prompty:

- 💬 *"Porovnej video a článek. Najdi 3 věci, na kterých se oba zdroje shodují, a 1 věc, která je jen ve videu."*
- 💬 *"Jsem student 3. ročníku gymnázia a musím napsat seminární práci na 5 normostran na téma 'Proč jsou teenageři pořád unavení'. Navrhni mi detailní osnovu této práce na základě mých zdrojů."*
- 💬 *"Napiš mi chytlavý úvod k této seminárce, který okamžitě vtáhne učitele do čtení. Použij nějaký šokující fakt z přiloženého YouTube videa."*

Tip pro pokročilé 💡:

V pravém horním rohu máš záložku **Notebook Guide (Průvodce zápisníkem)**. Než vůbec začneš chatovat, klikni na tlačítka jako *Briefing Doc* (Souhrn) nebo *Timeline* (Časová osa).

NotebookLM ti sám od sebe vytvoří dokonalý výcuc dřív, než se vůbec na cokoliv zeptáš.

Cvičení 3: Zápisky do sluchátek (Vytvoř si vlastní podcast do tramvaje)

Cíl: Naučíš se využívat unikátní funkci "Audio Overview", přizpůsobit její obsah pomocí textového pokynu a vygenerovat si studijní podcast.

Vstupní materiály (Zdroje):

- **Tvůj cíl:** Opakování složité látky (např. chemie nebo psychologie) cestou do školy.
- **Zdroj:** Zkopíruj si své nejdelší a nejnudnější zápisky z nějakého předmětu do textového dokumentu. Čím více detailů a zmatku, tím lépe uvidíš "kouzlo" AI.

Postup (Krok za krokem):

1. Vytvoř nový Notebook a nahraj své chaotické zápisky.
2. Otevři **Notebook Guide** (Průvodce zápisníkem) v pravém horním rohu.
3. Uvidíš tam sekci **Audio Overview**. Dva moderátoři (zatím mluví anglicky, ale zvládají i česká témata a jména!) se začnou bavit o tvých poznámkách.
4. Klikni na tlačítko **Customize (Přizpůsobit)** předtím, než dáš generovat.
5. Napiš moderátorům instrukci, na co se mají v podcastu zaměřit, a pak klikni na **Generate (Vygenerovat)**. (Generování může trvat několik minut).

Ukázkové prompty pro přizpůsobení podcastu (Customize):

- 💬 *"Zaměřte se hlavně na vysvětlení pojmu 'fotosyntéza' a mluvte o tom s velkým nadšením."*
- 💬 *"Představte si, že vysvětlujete tyto zápisky studentovi, který zítra píše písemku a je ve stresu. Uklidněte ho a proberte jen ty nejzásadnější pojmy."*

Tip pro pokročilé 💡:

Vygenerovaný podcast si můžeš pustit na pozadí, zatímco v chatu NotebookLM dál odpovídáš na testové otázky. A co víc? U hotového audia najdeš možnost sdílení – vygeneruj podcast a pošli odkaz spolužákům do vaší třídní skupiny. Budou tě milovat!

(Poznámka: Audio Overview je aktuálně v angličtině, což z něj dělá i naprosto geniální nástroj pro procvičování anglického poslechu na reálných datech z vaší české výuky!)

Cvičení 4: Výběr "vejšky" bez stresu (Souhrnné zprávy a srovnávací tabulky)

***Cíl:** Naučíš se používat nástroj Briefing Doc (Souhrnný dokument) v Průvodci zápisníkem k rychlému pochopení dlouhých oficiálních textů. Následně se naučíš, jak AI přimět k vytvoření*

přehledné srovnávací tabulky, aby sis ušetřil hodiny vypisování do Excelu.

Vstupní materiály (Zdroje):

- ***Tvůj cíl:** Rozhoduješ se, na jakou vysokou školu nebo obor se přihlásit, a potřebuješ si rychle srovnat podmínky přijetí (nebo se třeba rozhoduješ mezi dvěma modely nového notebooku).*
- ***Zdroj 1:** Najdi si na webu libovolné vysoké školy stránku "Podmínky přijímacího řízení" pro konkrétní obor (např. Práva na UK nebo Informatika na ČVUT). Ulož text jako PDF nebo zkopíruj odkaz.*
- ***Zdroj 2:** Udělej to samé pro úplně jinou školu nebo obor, který zvažuješ jako plán B (např. Masarykova univerzita).*

Postup (Krok za krokem):

1. *Otevři NotebookLM a založ nový zápisník s názvem "Kam na vejšku".*
2. *Nahraj do něj oba zdroje (odkazy nebo PDF s podmínkami přijímaček).*
3. *Otevři si **Notebook Guide** (Průvodce zápisníkem / Studio) v pravém dolním nebo horním rohu.*
4. *Klikni na magické tlačítko **Briefing Doc (Souhrnný dokument / Zpráva)**. Sleduj, jak NotebookLM během chvíle "přelouská" ten nudný úřednický text a vytvoří ti krásně strukturovaný výtah (kdo, co, kdy, do kdy) ve stylu manažerského reportu.*
5. *Nezapomeň si tento Briefing Doc **uložit do poznámek (připínáčkem)**.*
6. *Nyní přejdi dolů do chatu. Chceme tyhle dvě školy vizuálně porovnat, takže si necháme vygenerovat tabulku.*

Ukázkové prompty (Jak na tvorbu tabulek):

- *💬 "Vytvoř mi přehlednou srovnávací tabulku pro obě tyto školy. Sloupce ať se jmenují: Název školy, Termín podání přihlášky, Cena přihlášky, Z čeho se dělají přijímačky, a Šance na přijetí (pokud je v textu zmíněná)."*
- *💬 "Přidej do té tabulky nový sloupec s názvem 'Na co si dát pozor', kam heslovitě vypíšeš největší chytáky nebo nejpřísnější podmínky u každé školy."*
- *💬 "Na základě uloženého Souhrnného dokumentu mi do odrážek vypiš 3 hlavní argumenty, proč bych si měl vybrat spíše první školu než tu druhou."*

Tip pro pokročilé 💡:

*Máš před sebou v chatu krásnou vygenerovanou tabulku? Můžeš ji snadno přenést do své vlastní prezentace nebo dokumentu! U každé odpovědi (i u té s tabulkou) najdeš ikonku pro **zkopírování (Copy)**. Pokud ji vložíš třeba do Google Dokumentů nebo do Wordu, zachová se jí krásně formátování i rozvržení buněk. Už nikdy nemusíš rýsovat tabulky ručně!*

Cvičení 5: Přísný komisař (Nakonfiguruj si chat pro zkoušku nanečisto)

Cíl: *Naučíš se konfigurovat chování AI v chatu pomocí "Master promptu" (hlavního příkazu). Zjistíš, jak AI zakázat, aby ti dávala hotové odpovědi, a místo toho z ní uděláš zkoušejícího, který se ptá tebe. Také se naučíš izolovat zdroje, aby se chat soustředil jen na jedno téma.*

Vstupní materiály (Zdroje):

- ***Tvůj cíl:*** *Natrénovat si ústní zkoušení (třeba maturitu z literatury nebo ze základů společenských věd).*
- ***Zdroj:*** *Najdi si na internetu detailní rozbor nějakého literárního díla (např. R.U.R. od Karla Čapka nebo Máj od K.H. Máchy), případně nahraj své vlastní poznámky.*

Postup (Krok za krokem):

1. *Otevři NotebookLM a založ nový zápisník s názvem "Trénink na ústní zkoušku".*
2. *Nahraj svůj zdroj (odkaz na rozbor díla). Pokud máš v zápisníku nahráno více knih, v levém panelu* ***odškrtni*** *(zruš fajfku) u těch, ze kterých se teď zkoušet nechceš. Tím chat nakonfiguruješ jen na jeden konkrétní zdroj.*
3. *Než se začneš učit, musíš chat "naprogramovat". AI od přírody ráda pomáhá a dává rovnou dlouhé odpovědi. My jí to teď musíme zakázat.*
4. *Zkopíruj do chatu tzv. "Konfigurační prompt" (viz níže). Tím nastavíš pevná pravidla hry pro celou konverzaci.*
5. *Jakmile AI potvrdí, že rozumí, začni odpovídat na její otázky a trénuj!*

Ukázkové prompty (Jak na konfiguraci chatu):

Konfigurační prompt (Tento vlož jako úplně první zprávu):

- *💬 "Od této chvíle se chovej jako přísný, ale spravedlivý učitel, který mě zkouší z přiložených materiálů. Tvoje konfigurace a pravidla: 1. Položíš vždy jen jednu otázku a budeš čekat na moji odpověď. 2. Nikdy mi nepiš rovnou správné řešení, i když odpovím špatně – místo toho mi dej malou nápovědu a nech mě na to přijít. 3. Jakmile odpovím správně, stručně to zhodnotíš a položíš další, těžší otázku. Pokud souhlasíš s tímto nastavením, napiš jen 'Jdeme na to, studentíku!' a polož první otázku."*

Prompty pro řízení zkoušky (Když jsi v úzkých):

- *💬 "Tohle fakt nevím, dej mi prosím nějakou malou nápovědu spojenou s hlavním hrdinou."*
- *💬 "Stop. Změna konfigurace: Tahle úroveň je na mě moc těžká. Dávej mi teď otázky ve formě A, B, C, ať si můžu vybírat z možností."*

Tip pro pokročilé 💡:

Nechce se ti ten dlouhý konfigurační prompt psát pokaždé znovu? Vytvoř si na počítači jednoduchý textový dokument (.txt nebo .docx), pojmenuj ho ***"Pravidla_Zkousejiciho"*** *a vlož do něj svůj oblíbený konfigurační prompt. Tento dokument pak nahraj do NotebookLM jako další zdroj. Kdykoliv pak budeš chtít zkoušet, stačí do chatu napsat: "Nakonfiguruj svůj styl komunikace přesně podle pravidel ve zdroji Pravidla_Zkousejiciho." NotebookLM si je přečte a okamžitě se přepne do role učitele!*